

Lägesrapport om genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet 2014-2020.

2021-11-23

Syfte med behandlingen i övervakningskommittén

Övervakningskommittén (ÖK) ska granska programmets genomförande och framsteg när det gäller att uppnå dess mål. Lägesrapporten ger möjlighet för ledamöterna i ÖK att följa programmets genomförande.

Förväntningar på ledamöterna i övervakningskommittén

Ledamöterna i ÖK förväntas ta del av innehållet i lägesrapporten för att få kännedom om programmets genomförande och för att kunna bidra med förslag på vilka eventuella åtgärder som kan behöva vidtas för att få ett bättre genomförande. På mötet kommer underlaget presenteras i korthet. Efter mötet förväntas ledamöterna återföra relevant kunskap till sina respektive organisationer. Ledamöterna i ÖK kan efterfråga ytterligare underlag som behövs för att kunna följa programmets genomförande.

Bakgrund

Jordbruksverket har tagit fram en lägesrapport för genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet, som bland annat visar ansöknings-, besluts- och utbetalningsläget den 1 oktober 2020. Lägesrapporten ger också en bild av möjligheterna att uppnå målen i programmet. Mot bakgrund av aktuell information ger lägesrapporten även en bild av möjligheten att uppnå programmets mål liksom utsikterna för att nå utbetalningsmål för N+3.

Innehåll

Sammanfattning av lägesrapporten	3
Inneliggande ansökningar	3
Beviljat stöd	3
Utbetalt stöd	3
N+3	3
Temperaturmätning – en bild av genomförandet	5
Temperaturmätning del 1 – Programmet som helhet.....	6
Temperaturmätning del 2 – Unionsprioriteringsnivå.....	8
Unionsprioritering 1 – Hållbar utveckling av fiske	8
Unionsprioritering 2 – Hållbart vattenbruk	9
Unionsprioritering 3 – Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken	10
Unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning (lokal ledd utveckling).....	12
Unionsprioritering 5 – Saluföring och beredning	13
Unionsprioritering 6 – Integrerade havspolitik.....	13
Temperaturmätning del 3.....	15
Utbetalningsmålet N+3	15
Handläggningstider för ansökningar om stöd för projekt- och företagsstöd	17
Handläggningstider för ansökan om utbetalning av projekt- och företagsstöd	19
Information från stödhandläggande enheten på Jordbruksverket	20
Bilaga 1 - Hur förstå temperaturmätningen?	21
Bilaga 2 – Statistik per insatsområde i kronor	24

Sammanfattning av lägesrapporten

Inneliggande ansökningar

För närvarande finns det 38 stycken, ännu inte beslutade, ansökningar om stöd inskickade. Dessa omfattar sökt stöd om drygt 115 miljoner kronor. Av detta utgör ca 68 % ansökt stöd inom UP 3. När det gäller de inkomna ansökningar återfinns 16 stycken av dessa hos Jordbruksverket, en ansökan hos Havs- och vattenmyndigheten och resterande 21 stycken hos länsstyrelserna. För ansökan om utbetalning finns det just nu 60 stycken ännu inte beslutade ärenden varav 49 handläggs av Jordbruksverket, 2 stycken av Havs- och vattenmyndigheten och 9 stycken hos länsstyrelserna.

Beviljat stöd

Hittills har 1 285 miljoner kronor beviljats i stöd (exkl. tekniskt stöd för programmets genomförande, s.k. TA-medel) vilket är en ökning med ca 156 miljoner kronor sedan förra årets lägesrapport från november 2020. Totalt är nu 89 % av budget beviljad. Beviljandegraden motsvarar linjär utveckling för UP 2, 4, 5 och 6 medan UP 1 och 3 är något lägre (ca 85 %).

Utbetalt stöd

Jordbruksverket kan konstatera att utbetalningstakten har ökat för flertalet unionsprioriteringar och är nu högre än vid föregående lägesrapport. Hittills uppgår de faktiska utbetalningarna till nästan 896 miljoner kronor, exkl. TA-medel. Utifrån total budget har 62 % av programmets budget utbetalats, vilket är en ökning med 149 miljoner kronor sedan föregående lägesrapport. Utbetalt belopp uppgick då till 747 miljoner kronor. Andelen utbetalt stöd överstiger linjär utveckling för UP 5 medan UP 2, 3 och 4 ligger nära linjär utveckling (59-71 %). UP 1 och UP 6 har lägst andel utbetalda stöd, motsvarande 45 respektive 39 % av budget.

N+3

Rekvirerade medel t.o.m. mars 2021 räcker inte för att klara N+3-målet på totalt 79 516 teuro för 2021. Kommissionen har under året avbrutit sina utbetalningar efter revisionskritik från Ekonomistyrningsverket (ESV). När ESV konstaterar att Jordbruksverket vidtagit nödvändiga korrigerande åtgärder kan kommissionen genomföra årets utbetalningar. Jordbruksverket har planerade rekviseringar som motsvarar €1,36 miljoner och kommer att rekvisitera dessa medel genom två betalningsansökningar i december. Jordbruksverket beräknar därför att ha rekviserat totalt €82,4 miljoner per den 30 november 2021 och därmed klara N+3 med god marginal.

Temperaturmätning – en bild av genomförandet

Jordbruksverket genomför regelbundet en s.k. temperaturmätning av alla EU-program som myndigheten ansvarar för. Avsikten med temperaturmätningen är att skapa en ”ögonblicksbild” över genomförandet av respektive program. Ambitionen är att temperaturmätningen ska vara lättöverskådlig och möjlig att förstå även för den som inte aktivt arbetar med programmet.

För att följa upp programmets genomförande vid en given tidpunkt måste vi sätta detta i relation till något. Vi har valt att jämföra det faktiska läget för utbetalt stöd, beviljat stöd och ansökt stöd med läget för en linjär utveckling. I praktiken innebär en linjär utveckling att andelen utbetalt stöd, beviljat stöd respektive ansökt stöd är lika stor som andelen genomförd programperiod. Vi antar alltså att lika många ärenden beviljas respektive utbetalas varje månad under programperioden och får på så sätt fram ett riktvärde som vi kan förhålla oss till.

När det gäller färg- och symbolmarkeringen bedöms genomförandet vara uppfyllt (grönt ljus) om det faktiska utfallet motsvarar över 95 % av linjär utveckling, eller delvis uppfyllt (gult ljus) om det faktiska utfallet är mellan 30 – 95 % av linjär utveckling och ej uppfyllt (rött ljus) om det faktiska utfallet är mindre än 30 % av linjär utveckling.

Ytterligare information om hur temperaturmätningen genomförs framgår av bilaga 1 till denna lägesrapport. Av bilagan framgår även viktiga begrepp, antaganden m.m. till syfte att bättre förstå nedanstående tabeller. Bakgrundsdata till temperaturmätningen finns i bilaga 2 (där framgår genomförandet i kronor istället för procent).

Temperaturmätningen består av två delar, en övergripande del och en mer detaljerad del.

Temperaturmätning del 1 – Programmet som helhet

Temperaturmätning del 1 visar programmet som helhet.

Tabell 1. Översikt av havs- och fiskeriprogrammet 2014-2020.

Unionsprioritering	Utbetalt stöd av budget (%)	Beviljat stöd av budget (%)	Ansökt stöd av ej beslutad budget (%)
UP 1, Hållbart fiske	45	Delvis uppfyllt	85
UP 2, Hållbart vattenbruk	66	Delvis uppfyllt	100
UP 3, Genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken	71	Delvis uppfyllt	86
UP 4, Sysselsättning och territoriell sammanhållning	59	Delvis uppfyllt	95
UP 5, Saluföring och beredning	81	Uppfyllt	100
UP 6, Integrerad havspolitik	39	Delvis uppfyllt	90

Programmet fortlöper tämligen väl enligt plan men det finns några åtgärder som inte presterar i enlighet uppsatta förväntningar. Övergripande har programmet en beviljandegrad som ligger i nivå med linjär utveckling för de flesta unionsprioriteringar, förutom UP 1 och UP 3 som har 85-86 % av fördelad budget beviljad. Generellt är även utbetalningstakten lägre än väntat med undantag för UP 5. Utbetalt stöd i UP 1 och UP 6 är lågt och motsvarar 45 resp. 39 % utbetalda stöd. Söktrycket varierar stort mellan unionsprioriteringarna främst pga att det endast är ett fåtal åtgärder öppna inom respektive unionsprioritering.

Det finns behov av en översyn med omfördelningar mellan både unionsprioriteringar och åtgärder för att säkra nyttjandet av programmets totala budget. Behov för finansiella omföringar uppstår både från återflöden från avslutade ärenden som inte nyttjat beviljat stöd, samt onyttjade stöd i avslutade åtgärder (exempelvis stöd för permanent upphörande av fiskeverksamhet, se redovisning för UP 1).

Temperaturmätning del 2 – Unionsprioriteringsnivå

Temperaturmätning del 2 är på unionsprioriteringsnivå.

Unionsprioritering 1 – Hållbar utveckling av fiske

Tabell 2. Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 1 - Hållbart fiske. För gröna rutor bedöms genomförandet såhär långt vara uppfyllt, för gula rutor bedöms genomförandet vara i huvudsak eller delvis uppfyllt och för röda rutor bedöms genomförandet inte vara uppfyllt.

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)	
UP1, Hållbart fiske	45	Delvis uppfyllt	85	Delvis uppfyllt	31	Delvis uppfyllt
Utveckling av bevarandeåtgärder och regionalt samarbete	100	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Investeringar inom fiske	71	Delvis uppfyllt	80	Delvis uppfyllt	71	Delvis uppfyllt
Nya tekniska lösningar inom fiske	22	Ej uppfyllt	92	Uppfyllt	N/A	
Nya former av förvaltning och organisation inom fiske	0	Ej uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp	23	Ej uppfyllt	67	Delvis uppfyllt	6	Ej uppfyllt
Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Anpassning till landningsskyldigheten	100	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Bevarandeprojekt för att återställa akvatisk mångfald	45	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Bevarandeprojekt för skyddade områden	27	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Permanent upphörande av fiskeverksamhet	0	Ej uppfyllt	0	Ej uppfyllt	31	Delvis uppfyllt
System för tilldelning av fiskemöjligheter	100	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet	93	Uppfyllt	93	Uppfyllt	N/A	
Diversifiering inom fiske	34	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Investeringar som höjer kvalitet och mervärde på vildfångad fisk	34	Delvis uppfyllt	93	Uppfyllt	180	Uppfyllt
Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Förbättrad infrastruktur	59	Delvis uppfyllt	98	Uppfyllt	N/A	

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
Utveckling av produkter och processer inom fiske	95	Uppfyllt	98	Uppfyllt	N/A
Partnerskap mellan forskare och fiskare	56	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A
Kompetensutveckling och informationsinsatser inom fiske	77	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A

Ovan framgår en mer detaljerad bild av UP 1 som beskriver läget för respektive åtgärd. UP 1 har flest antal åtgärder inom programmet (17 st). Andelen utbetalt stöd har ökat inom flera enskilda åtgärder och är delvis uppfyllt för hela unionsprioriteringen (45 %). Sex åtgärder har uppfyllt förväntade utbetalningar, sju är delvis uppfyllda och endast fyra åtgärder har ännu inte uppfyllt förväntade utbetalningar. En låg utbetalningstakt kompenseras till viss del av att beviljandegraden är mycket hög i de flesta åtgärderna. För hela UP 1 är beviljandegraden 85 % av budget och de flesta åtgärderna har fullt beviljat budget. Därmed förväntas mängden utbetalningar att öka framöver. Beviljade stöd justeras löpande för återflöden vilket innebär att stängda åtgärder kan ha ett beviljande som understiger 100 %. De två investeringsstöden får kontinuerligt nya ansökningar och kommer att nå ett högt nyttjande. Inom åtgärden för *Investeringar inom fiske* förväntas ett högt söktryck utifrån kommissionens förslag till skyddsåtgärder för Östersjöumlare, som kommer att innebära nya investeringsbehov för garnfiskare i Östersjön. Insamling av förlorade fiskeredskap utökades kraftigt vid senaste programändring (+ 15 miljoner kr) och dessa medel har hittills sökts i relativt låg utsträckning. Inom åtgärden för permanent upphörande av fiskeverksamhet (fartygsskrotning) har ansökansperioden nu passerat (30 september 2021). Sökta stöd motsvarar ca 11 miljoner kr som ännu inte beslutats (se bilaga 2). Åtgärden kommer därför att generera ca 24 miljoner kr i onyttjade medel som behöver omföras för att möjliggöra nyttjande inom andra programåtgärder.

Unionsprioritering 2 – Hållbart vattenbruk

Tabell 3. Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 2 - Hållbart vattenbruk. För gröna rutor bedöms genomförandet såhär långt vara uppfyllt,

för gula rutor bedöms genomförandet vara i huvudsak eller delvis uppfyllt och för röda rutor bedöms genomförandet inte vara uppfyllt.

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
UP2, Hållbart vattenbruk	66	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A
Innovationsprojekt inom vattenbruk	68	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A
Produktiva investeringar i vattenbruk	83	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A
Startstöd för hållbara vattenbruksföretag	90	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A
Miljöinvesteringar i vattenbruk	65	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A
Kommunal planering av vattenbruk	25	Delvis uppfyllt	98	Uppfyllt	N/A
Djurs hälsa och välbefinnande	56	Delvis uppfyllt	96	Uppfyllt	N/A
Kompetensutveckling och informationsinsatser inom vattenbruk	51	Delvis uppfyllt	98	Uppfyllt	N/A

Andel utbetalningar inom UP 2 har ökat från 52 % till 66 % sedan tidigare lägesrapport. Övergripande kan sägas att UP 2 går enligt plan med undantag för utbetalningstakten. Samtliga åtgärder är stängda sedan senaste programändring och utbetalningstakten förväntas öka väsentligt framöver.

Unionsprioritering 3 – Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken

Tabell 4. Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 3 - Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken. För gröna rutor bedöms genomförandet såhär långt vara uppfyllt, för gula rutor bedöms genomförandet vara i huvudsak eller delvis uppfyllt och för röda rutor bedöms genomförandet inte vara uppfyllt.

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)	
UP3, Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken	71	Delvis uppfyllt	86	Delvis uppfyllt	86	Delvis uppfyllt
Datansamling	73	Delvis uppfyllt	91	Uppfyllt	83	Delvis uppfyllt

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)	
Kontroll och tillsyn av fiske -stöd till ansvarsmyndigheter	69	Delvis uppfyllt	81	Delvis uppfyllt	97	Uppfyllt
Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till privata aktörer	75	Uppfyllt	83	Delvis uppfyllt	20	Ej uppfyllt

UP3 består av 3 olika åtgärder; *Datainsamling*, *Kontroll och tillsyn - stöd till ansvarsmyndigheter* och *Kontroll och tillsyn - stöd till privata aktörer*. Åtgärderna utgör tillsammans en betydande andel av total budget för programmet ger därför stor inverkan på genomförandet i sin helhet. Utbetalt stödbelopp har ökat till 71 % från tidigare 59 % och beviljandegraden har ökat från 74 % till 86 %.

Åtgärden för *Datainsamling* har en hög andel beviljad och utbetald budget, men ansökta stöd visar att ej beviljad budget ännu inte sökts fullt ut (83 % ansökt). Jordbruksverket har uppmanat den nationella samordningen för *Datainsamling* att snarast söka resterande belopp av onyttjad budget. Inom åtgärden *Kontroll och tillsyn - stöd till privata aktörer* är utfallet för antal ärenden lägre än förväntat. Detta kan förklaras av att ansökningar med koppling till spårbarhetssystemet varit färre än väntat. Havs- och vattenmyndighetens regelverk kring spårbarhetssystemet blev försenat och dessutom har potentiella stödmottagare framfört att det länge rådde osäkerhet kring kraven på spårbarhet. De har därmed avvaktat med att ansöka om stöd för sina investeringar. För att öka söktrycket har Jordbruksverket tidigare genomfört riktade informationsutskick till potentiella stödmottagare i Havs- och vattenmyndighetens register. Nu har spårbarhetssystemet varit i bruk sedan årsskiftet 2018/19 men har ännu inte lett till någon markant ökning av efterfrågan och söktryck inom åtgärden. Jordbruksverket har efterfrågat och erhållit uppdaterade prognoser från Havs- och vattenmyndigheten gällande fördelningen mellan åtgärderna *Kontroll- och tillsyn - stöd till ansvarsmyndigheter* och *Kontroll- och tillsyn - stöd till privata aktörer* och justerat budgetfördelningen mellan åtgärderna. Beviljandegraden är därför avsevärt högre än tidigare för *privata aktörer* men kvarvarande medel i åtgärden har fortsatt lågt söktryck (inkomna ansökningar motsvarar endast 20 % av ej beviljad budget).

Unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning (lokalt ledd utveckling)

Tabell 5. Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 4 – Sysselsättning och territoriell sammanhållning, lokalt ledd utveckling (LLU). För gröna rutor bedöms genomförandet såhär långt vara uppfyllt, för gula rutor bedöms genomförandet vara i huvudsak eller delvis uppfyllt och för röda rutor bedöms genomförandet vara ej uppfyllt.

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)	
UP4, Sysselsättning och territoriell sammanhållning (LLU)	59	Delvis uppfyllt	95	Uppfyllt	194	Uppfyllt
Förberedande stöd	100	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Genomförande av lokala utvecklingsstrategier + Driftskostnader + Samarbetsprojekt	58	Delvis uppfyllt	95	Uppfyllt	194	Uppfyllt

Lokalt ledd utveckling består av tre åtgärder. Åtgärden *LLU-förberedande stöd* är inte aktuell längre eftersom den enbart nyttjades i den inledande fasen när LLU-områdena bildades. Inom den åtgärden är det inte aktuellt med fler ansökningar och samtliga utbetalningar är redan genomförda. Sammantaget har andelen utbetalt stöd inom åtgärden ökat från 42 % till 59 % och beviljandegraden från 90 % till 95 % jämfört med föregående lägesrapport. För ansökt stöd av ännu inte beviljad budget finns det ansökningar inne för handläggning som ackumulerat överstiger kvarvarande budget.

För UP 4 är beviljandegraden god och ligger även fortsättningsvis nära linjär utveckling. Detta är positivt eftersom erfarenheten från tidigare programperiod visat att det tagit lång tid att starta upp LAG-områden innan verksamheten är i full gång. Det är fortfarande viktigt att inte tappa handläggnings- och utbetalningstakt.

Unionsprioritering 5 – Saluföring och beredning

Tabell 6. Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 5 – Saluföring och beredning. För gröna rutor bedöms genomförandet såhär långt vara uppfyllt, för gula rutor bedöms genomförandet vara i huvudsak eller delvis uppfyllt och för röda rutor bedöms genomförandet inte vara uppfyllt.

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)	
UP5, Saluföring och beredning	81	Uppfyllt	100	Uppfyllt	114	Uppfyllt
Produktions- och saluföringsplaner	78	Uppfyllt	94	Uppfyllt	114	Uppfyllt
Bilda producent- eller branschorganisationer	21	Ej uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Saluföringsåtgärder	65	Delvis uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	
Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter	87	Uppfyllt	100	Uppfyllt	N/A	

För UP 5 har andelen utbetalt stöd av total budget ökat från 74 % till 81 % sedan föregående lägesrapport. När det gäller beviljandegraden och ansökningstryck är de fortsatt höga och åtgärderna är stängda sedan senaste programändring. Det är endast åtgärderna för att *Bilda producent- eller branschorganisation*, samt *Saluföringsåtgärder* som behöver öka utbetalningstakten, men kvarvarande utbetalningar motsvarar relativt låga belopp (se bilaga 2).

Unionsprioritering 6 – Integrerade havspolitik

Tabell 7. Resultat från temperaturmätning per åtgärd inom unionsprioritering 6 – Integrerad havspolitik. För gröna rutor bedöms genomförandet såhär långt vara uppfyllt, för gula rutor bedöms genomförandet vara i huvudsak eller delvis uppfyllt och för röda rutor bedöms genomförandet vara ej uppfyllt.

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)	
UP6, Integrerad havspolitik	39	Delvis uppfyllt	90	Uppfyllt	80	Delvis uppfyllt
Skydd av havsmiljön	33	Delvis uppfyllt	86	Delvis uppfyllt	114	Uppfyllt

	Utbetalt av budget (%)		Beviljat av budget (%)		Ansökt stöd av ej beviljad budget (%)
Öka kunskapen om havsmiljön	43	Delvis uppfyllt	93	Uppfyllt	26 Ej uppfyllt

Unionsprioritering 6 för den integrerade havspolitikerna har utvecklats väl sedan föregående lägesrapport och beviljandet har ökat från 83 % till 90 %. Däremot finns fortfarande utrymme för ytterligare ansökningar inom åtgärden för *Ökad kunskap om havsmiljön*.

Jordbruksverket, Länsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten har haft en löpande diskussion om genomförandet av UP 6 som nu resulterat i flera nya ansökningar. Jordbruksverket kan konstatera att arbetet varit framgångsrikt och att åtgärderna nu fungerar avsevärt bättre. Havs- och vattenmyndigheten har även aviserat att fler ansökningar är på väg att skickas in.

Temperaturmätning del 3

Utbetalningsmålet N+3

N+3 är något vi ofta talar om i relation till programmets genomförande. Regeln för N+3 handlar i grunden om att man ska eftersträva program med en förhållandevis jämn och/eller hög genomförandetakt. För att säkerställa att så sker har kommissionen gett varje medlemsstat ett finansiellt mål som mäts i rekvirerade pengar för ett givet år. Pengar kan enbart rekvireras efter att ansökningar fått ett beslut om stöd, har genomförts och utbetalats. Först därefter kan Sverige ansöka om att EU-delen av stödet ska bekostas av EU.

I varje EU-program finns en tabell som fastställer ett budgetåtagande för varje år under programperioden. Eftersom havs- och fiskeriprogrammet antogs relativt sent valde man att inte ha något budgetåtagande för Sverige år 2014. Det första budgetåtagandet är därför år 2015. För varje år som passerar ingår Sverige i ett nytt budgetåtagande. Budgetåtagandet ackumuleras över tid för att i slutet av programperioden uppgå till den totala EU-budgeten av programmet. Nedanstående tabell visar det budgetåtagande Sverige har för havs – och fiskeriprogrammet:

8.1 Totalt bidrag från EHFF som planeras för varje enskilt år (euro)

År	Huvudsakligt EHFF-anslag	EHFF-resultatreserv
2014	0,00	0,00
2015	31 160 959,00	1 988 998,00
2016	15 822 695,00	1 009 959,00
2017	16 079 148,00	1 026 329,00
2018	16 453 293,00	1 050 210,00
2019	16 565 797,00	1 057 391,00
2020	16 864 752,00	1 076 473,00
Totalt	112 946 644,00	7 209 360,00

Figur 1 Totalt bidrag från EHFF som planeras för varje enskilt år i euro

P.g.a. den sena programstarten hade Sverige inget budgetåtagande för 2014. År 2015 är det första som utgör ett finansiellt mål för rekvirerade pengar. N+3-regeln kräver då att dessa ska vara rekvirerade senast tre år senare. Rekvirerade medel ska år 2021 uppgå till 79 516 095 euro enligt tabellen ovan. Observera att rekvirerade medel

enbart avser EU-medel. Det är alltså inte det totala stödet som ges i ett givet projekt eller till en given investering som får avräknas N+3. Hur mycket medel som N+3 regeln kommer motsvara i svensk valuta går inte med säkerhet att säga eftersom valutakursen mellan euro och svenska kronor varierar. Om N+3 målet inte nås skulle det innebära ett återtag av medel som motsvarar mellanskillnaden mellan faktiska rekvirerade medel och det finansiella målet.

Läge n+3 för 2021 i oktober 2021	EHFF teuro
Budget 2014-2018 (target amount)	79 516
Utgiftsdeklarerat t.o.m. mars 2021 inkl. 2021 års förskott från EU	69 082
Fastställd betalningsansökan apr-aug 2021	2 631
Utbetalt sept 2021	489
Prognos (okt - nov 2021)	3 102
Belopp att lyfta tillbaka i utgiftsdeklaration	7 134
Beräknad nyttjad budget 2014-2018 per 30 november 2021	82 438
Target amount minus Beräknad nyttjad budget per 2021	-2 922

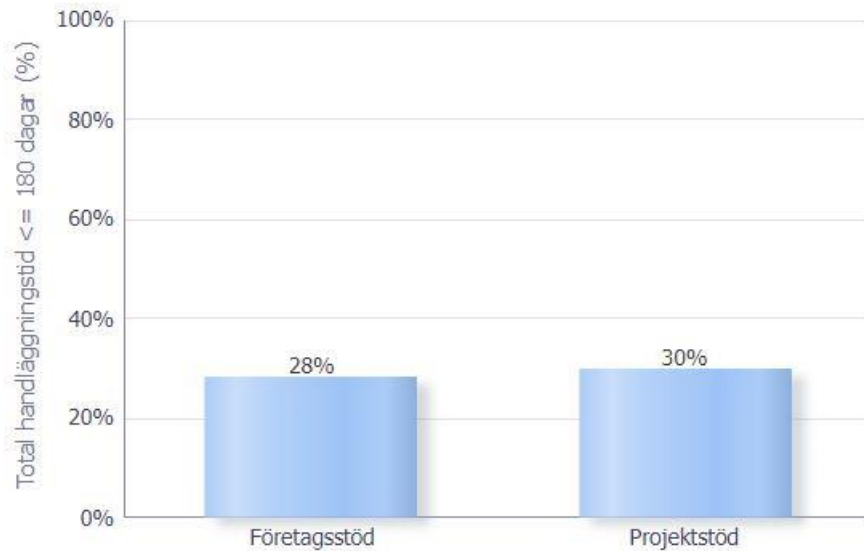
Rekvirerade medel t.o.m. mars 2021 räcker inte för att klara N+3-målet för 2021. Det gångna året skiljer sig från tidigare år då rekvireringar från EU inte gjorts i samma intervaller som tidigare. De utgifter som deklarerats och rekvirerats till och med mars 2021 uppgår till €69,1 miljoner. Kommissionen har sedan dess avbrutit sina utbetalningar efter revisionskritik från Ekonomistyrningsverket (ESV). När ESV konstaterar att Jordbruksverket vidtagit nödvändiga korrigerande åtgärder kan kommissionen genomföra årets utbetalningar. Jordbruksverket har planerade rekvireringar som motsvarar €1,4 miljoner och kommer att rekvirera dessa medel genom två betalningsansökningar i december. Den första grundar sig på data som vi normalt sett deklarerar i september, och har fastställts till €2,6 miljoner. Därutöver har vi identifierat ett belopp på €7,1 miljoner som vi kommer ta med i

den andra betalningsansökan i december. Dessa innehåller bland annat utbetalda TA-medel, samt det krisstöd som betalats ut men som inte deklarerats.

Dessa kända belopp, tillsammans med det prognosticerade beloppet för oktober och november, gör att vi beräknar att ha rekvirerat totalt €82,4 miljoner per den 30 november 2021 och därmed klara N+3 med god marginal. Att arbetet fortskrider enligt plan är av stor betydelse för att uppnå årets och framtida utbetalningsmål. Efterhand som programmet fortlöper blir det allt mindre marginaler vilket ställer större krav på att programmet ligger i fas avseende beviljandegrad och utbetalningstakt.

Handläggningstider för ansökningar om stöd för projekt- och företagsstöd

Målet för handläggningstider för ansökan om stöd är att 90 % av ansökningar om stöd ska få beslut inom 6 månader. Totalt klarar vi detta för endast 29 % av de ärenden som är beslutade hittills sedan programstart. I siffran ingår även ansökningar som kom in under början av programperioden då regelverk och IT-system för handläggning inte var upprättat. Eftersom detta fortfarande påverkar totala handläggningstiderna i programmet kan även sägas att läget ser bättre ut för ansökningar som inkommit därefter. För ansökningar med ankomstdatum från och med 1 januari 2020 har 85 % av samtliga ansökningar en handläggningstid under 180 dagar. Denna förbättring beror delvis på att flera åtgärder stängts och att ärendebalanserna i programmet har minskat successivt under perioden.

Figur 2 Havs- och fiskeriprogrammets samtliga handläggande myndigheter, beslut om stöd för ansökningar med ankomstdatum 2014-01-01 till 2021-10-18

Havs- och Fiskeriprogrammets samtliga handläggande myndigheter, beslut om stöd för ansökningar med ankomstdatum 2014-01-01 till 2021-10-18.

Ärendebalans ackumulerat

Figur 3 Ärendebalanser ackumulerat för ansökan

Ärendebalanser (antal ärenden) för ansökan om stöd inom Havs- och fiskeriprogrammet.

Programmet öppnades fullständigt för att ta emot ansökningar först i slutet av år 2015. En försenad programstart medförde en anstormning av ärenden när programmet väl startade. Det tog därefter en längre tid för de handläggande myndigheterna att komma till rätta med ärendebalanserna. Jordbruksverket omfördelade medel i programmet och släppte resultatreserven i början av år 2019, vilket syns i figuren ovan.

För närvarande finns det 38 stycken ansökningar om stöd inskickade. När det gäller de inkomna ansökningar återfinns 16 stycken av dessa hos Jordbruksverket, en ansökan hos Havs- och vattenmyndigheten och resterande 21 stycken hos länsstyrelserna. Ärendebalanser för ansökan om stöd kommer fortsatt att vara låga och under kontroll.

Handläggningstider för ansökan om utbetalning av projekt- och företagsstöd

Diagrammet nedan visar att ärendebalansen för ansökningar om utbetalning inom havs- och fiskeriprogrammet har stigit under 2021 och nästan fördubblats under året. För närvarande finns 60 ärenden som väntar på beslut om utbetalning. För ansökan om utbetalning finns det just nu 60 stycken ännu inte beslutade ärenden varav 49 handläggs av Jordbruksverket, 2 stycken av Havs- och vattenmyndigheten och 9 stycken hos länsstyrelserna.

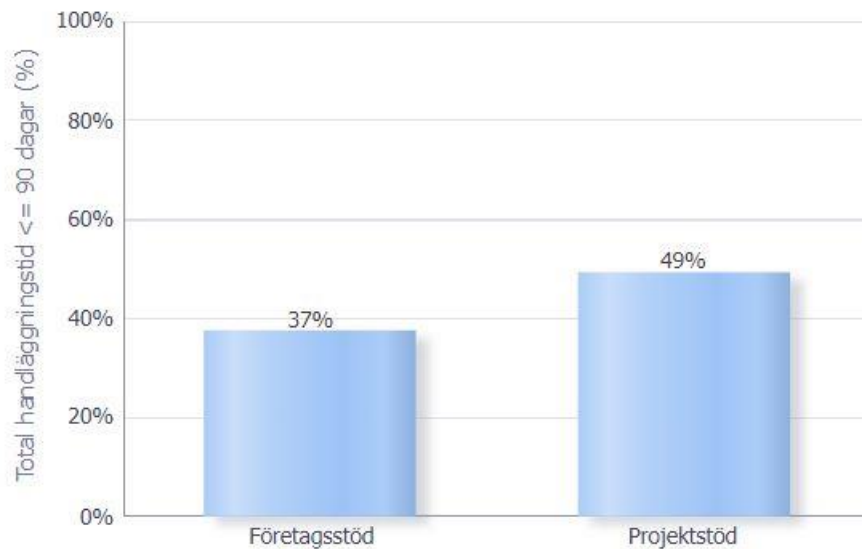
Ärendebalans ackumulerat

Figur 4 Ärendebalans ackumulerat föransökan om utbetalning

Ärendebalanser (antal ärenden) för ansökan om utbetalning inom havs- och fiskeriprogrammet.

Målet är att en ansökan om utbetalning ska få beslut inom 90 dagar. Totalt för alla handläggande myndigheter klarar vi detta för 43 % av de beslutade ärendena. För ansökan om utbetalning med ankomstdatum från och med 1 januari 2020 har 57 % handläggningstid under 90 dagar, vilket tydligt visar att handläggningstiderna förkortats under de senaste åren.

Figur 5 Total handläggningstid som är mindre än 90 dagar.

Havs- och Fiskeriprogrammet samtliga handläggande myndigheter, beslut om utbetalning för ansökningar med ankomstdatum 2014-01-01 till 2021-10-18.

Information från stödhandläggande enheten på Jordbruksverket

Ansökan om stöd

Handläggningsläget för ansökan om stöd är kontrollerbar och i balans i förhållande till antalet handläggare. Ärendebalansen minskar stadigt och i september 2021 låg ärendebalansen på 16 ärenden. Dessa planeras ha beslutats till årsskiftet. Majoriteten av de ärenden som handläggs för tillfället kommer från Havs- och vattenmyndigheten i åtgärden *Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till ansvarsmyndigheter*.

Ansökan om utbetalning

Handläggningsläget är extremt pressat för ansökan om utbetalning. Ärendebalansen är den högsta för i år (49 ärenden) och en markant skillnad mot samma månad både 2019 (6 ärenden) och 2020 (27 ärenden). Det pressade läget beror på att Jordbruksverket prioriterat handläggning för beslut om stöd inom åtgärderna *Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp*, samt *Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till ansvarsmyndigheter*.

Bilaga 1 - Hur förstå temperaturmätningen?

Data till temperaturmätningen är i huvudsak hämtat t.o.m. 18 oktober 2021 om inget annat anges.

Temperaturmätningen består av två delar, en övergripande del som beskriver läget för respektive UP (tabell 1) och en mer detaljerad del som beskriver läget för respektive åtgärd inom varje UP (tabell 2 till 7).

Antaganden och bedömningar för budgetutnyttjandet

Antaganden

För att kunna bedöma hur genomförandet är vid en given tidpunkt måste vi sätta detta i relation till något. Vi har valt att anta att genomförandet utvecklas linjärt. Vi antar alltså att lika många ärenden beviljas respektive utbetalas varje månad under programperioden och får på så sätt fram ett riktvärde som vi kan förhålla oss till. Vi vet samtidigt att så inte är fallet och det är inte fastställt i programmet att det ska vara en jämn årligt takt, varför detta riktvärde ska användas med försiktighet. Ambitionen är dock att genomförandetakten ska vara hög och överstiga eller ligga i linje med en linjär genomförandetakt.

För att kunna beräkna riktvärdet för ansökt och beviljat stödbelopp används startpunkt för när havs- och fiskeriprogrammet godkändes av EU-kommissionen, vilket var den 17 augusti 2015.

För programmet som helhet så är brytdatum för att bevilja stöd uppskattat till den 1 april 2021. Då ska vi ha beviljat 100 % av den totala budgeten. För utbetalade stöd så är brytdatum den 31 december 2023. Då ska 100 % av stödet vara utbetalt.

Till varje lägesrapport har vi räknat på följande vis:

Eftersom programmet godkändes 17 augusti 2015 så börjar vi räkna nästkommande månad, dvs. september som den första i programmet.

Totalt får vi då XX/64 månader.

Riktvärdet för utbetalt stödbelopp har samma startdatum som ovan men slutdatum är den 31 augusti 2023 (vilket är sista dagen för utbetalning), detta ger totalt XX/96 månader.

Bedömning av uppnådd nivå

När det gäller färgmarkeringen, d.v.s. bedömningen om vi troligen når målen, eventuellt når målen eller ser stora problem med att nå målen, har vi använt oss av den skala som är beslutad för Jordbruksverkets årsredovisning. I färgkodningen som vi gjort är det gula spannet stort så värden som ligger i ändarna av skalan kan komma att vara något vi kommenterar specifikt i rapporten för att nyansera bilden.

Uppnått mål i procent	Bedömning
95-100 procent	Uppfyllt
30-94 procent	Delvis uppfyllt
0-29 procent	Ej uppfyllt

Beskrivning av begrepp/kolumnrubriker

Ansökt stödbelopp av kvarvarande budget

Ansökt stödbelopp grundar sig på vad kunden har uppgett i sin ansökan. Uppgifterna har alltså inte granskats av någon handläggare, vilket innebär att det inte går att säga hur stor del av kostnaderna om verkligen kommer vara stödberättigade. Det kan finnas ansökningar som inte uppfyller stöd villkoren och det kan finnas kostnader som inte är stödberättigade.

För åtgärder där det råder medelsbrist redovisas tomma rutor eftersom ansökningar om stöd för dessa åtgärder förväntas vara obefintligt.

Kvarvarande budget är det stöd som finns tillgängligt och som det kan tas beslut om.

Beviljat stödbelopp av totalbudget

Beviljat stödbelopp inkluderar både EU-stöd och svenskt stöd. Det svenska stödet kan bestå av anslagsfinansiering som Jordbruksverket ansvarar för eller övrigt offentligt stöd som medfinansieras av kommuner, regioner eller annan offentlig aktör.

Utbetalt stödbelopp av totalbudget

Utbetalt stödbelopp inkluderar både EU-stöd och svenskt stöd. Det svenska stödet kan bestå av anslagsfinansiering som Jordbruksverket ansvarar för eller övrigt offentligt stöd som medfinansieras av kommuner, regioner eller annan offentlig aktör. Med andra ord finns samma finansieringskällor här som i det beviljade stödet. I utbetalt stödbelopp ingår slututbetalningar och delutbetalningar. Förskott ingår inte.

Bilaga 2 – Statistik per programåtgärd i kronor

*Ansökt stödbelopp betyder här stödbelopp i ärenden som är under handläggning.

Delåtgärd kod	Delåtgärd	Total budget (SEK)	Utbetalt stödbelopp (SEK)	Beviljat stödbelopp (SEK)	Ansökt stödbelopp (SEK)
UP 1	Hållbart fiske	361 306 818	162 536 994	306 627 128	17 062 439
I.14	Utveckling av bevarandeåtgärder och regionalt samarbete	26 971 066	26 903 505	26 903 504	
I.15	Investeringar inom fiske	10 000 000	7 077 369	8 007 311	1 423 312
I.16a	Nya tekniska lösningar inom fiske	32 022 915	6 905 831	29 486 050	
I.16b	Nya former av förvaltning och organisation inom fiske	5 000 000	0	5 000 000	
I.17	Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp	35 132 892	8 057 408	23 629 442	660 500
I.24	Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Anpassning till landningsskyldigheten	6 678 876	6 678 876	6 678 876	
I.18a	Bevarandeprojekt för att återställa akvatisk mångfald	50 000 000	22 687 944	49 992 767	
I.18b	Bevarandeprojekt för skyddade områden	37 147 160	10 164 521	37 147 160	
I.10	Permanent upphörande av fiskeverksamhet	35 000 000	0	0	11 008 939
I.13	System för tilldelning av fiskemöjligheter	5 343 686	5 343 686	5 343 686	
I.9	Tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet	5 285 181	4 914 587	4 914 587	
I.6	Diversifiering inom fiske	5 000 000	1 720 536	5 000 000	
I.22	Investeringar som höjer kvalitet och mervärde på vildfångad fisk	33 571 977	11 369 283	31 364 165	3 969 688
I.23	Fiskehamnar, landningsplatser och auktionshallar - Förbättrad infrastruktur	39 689 842	23 536 599	38 907 517	
I.1	Utveckling av produkter och processer inom fiske	8 000 000	7 625 377	7 828 069	
I.3	Partnerskap mellan forskare och fiskare	4 475 953	2 514 652	4 475 953	
I.4	Kompetensutveckling och informationsinsatser inom fiske	21 987 270	17 036 819	21 948 041	
UP 2	Hållbart vattenbruk	156 406 735	103 157 029	155 703 185	

Delåtgärd kod	Delåtgärd	Total budget (SEK)	Utbetalt stödbelopp (SEK)	Beviljat stödbelopp (SEK)	Ansökt stödbelopp (SEK)
II.1	Innovationsprojekt inom vattenbruk	46 392 778	31 544 721	46 392 778	
II.2	Produktiva investeringar i vattenbruk	18 377 259	15 212 426	18 377 476	
II.8	Startstöd för hållbara vattenbruksföretag	20 814 557	18 673 994	20 814 557	
II.3	Miljöinvesteringar i vattenbruk	37 940 803	24 597 164	37 940 803	
II.7	Kommunal planering av vattenbruk	15 000 000	3 681 510	14 749 727	
II.12	Djurs hälsa och välbefinnande	7 114 763	4 004 944	6 831 269	
II.6	Kompetensutveckling och informationsinsatser inom vattenbruk	10 766 576	5 442 270	10 596 576	
UP 3	Genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken	662 237 599	472 093 255	570 949 717	78 262 679
VI.2	Datainsamling	342 864 895	249 040 099	312 319 619	25 282 058
VI.1a	Kontroll och tillsyn av fiske -stöd till ansvarsmyndigheter	273 562 811	188 698 493	220 813 088	51 411 821
VI.1b	Kontroll och tillsyn av fiske - stöd till privata aktörer	45 809 893	34 354 663	37 817 011	1 568 800
UP 4	Sysselsättning och territoriell sammanhållning (Lokalt ledd utveckling)	140 000 000	82 268 311	132 428 050	14 723 405
III.1	Förberedande stöd	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
III.3a + III.3b + III.4	Genomförande av lokala utvecklingsstrategier + Driftskostnader + Samarbetsprojekt	138 000 000	80 268 311	130 428 050	14 723 405
UP 5	Saluföring och beredning	63 607 795	51 724 972	63 509 448	111 772
IV.1	Produktions- och saluföringsplaner	1 513 260	1 184 207	1 414 913	111 772
IV.3a	Bilda producent- eller branschorganisationer	1 826 890	388 804	1 826 890	
IV.3b	Saluföringsåtgärder	9 986 235	6 530 291	9 986 235	
IV.4	Beredning av fiskeri- och vattenbruksprodukter	50 281 410	43 621 670	50 281 410	
UP 6	Integrerad havspolitik	62 163 750	23 961 249	55 860 441	5 027 853
VIII.2	Skydd av havsmiljön	27 700 027	9 177 497	23 860 410	4 386 393
VIII.3	Öka kunskapen om havsmiljön	34 463 723	14 783 752	32 000 031	641 460
	Totalt (exklusive TA)	1 445 722 697	895 741 809	1 285 077 970	115 188 148

